

ਮਿਤੀ	ਕੰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਠੇਕੇਦਾਰ

ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਪੋਖਣ & ਖਰਾ ਸਾਦ-ਮੁਰਾਦਾ

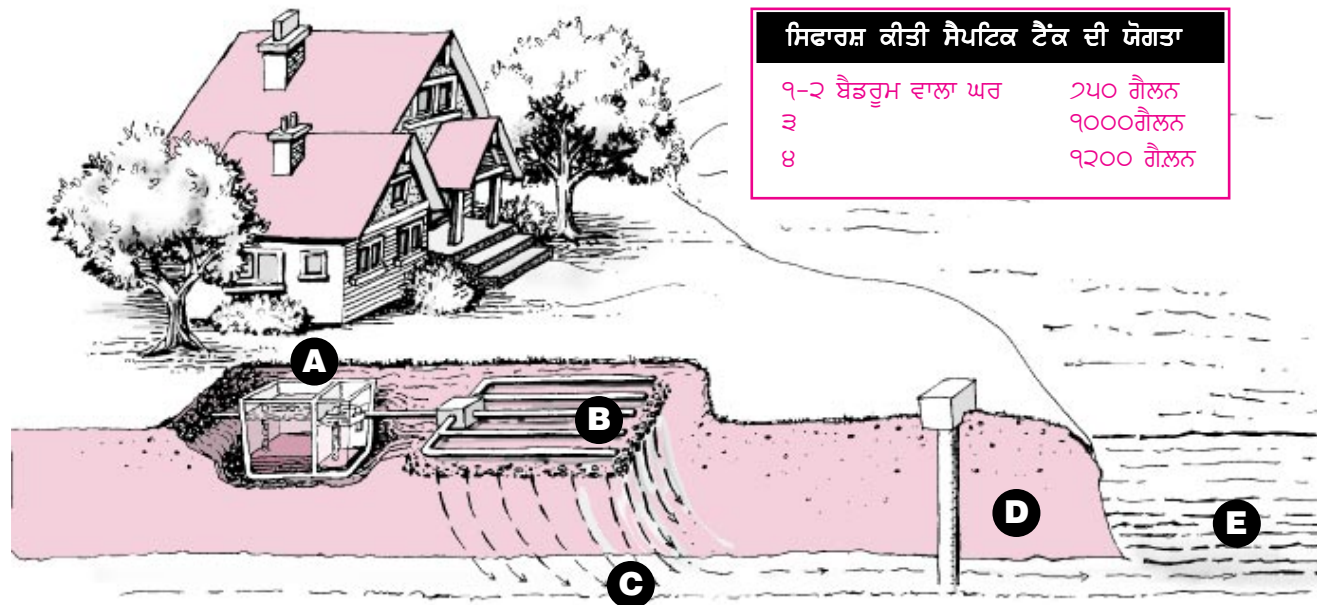
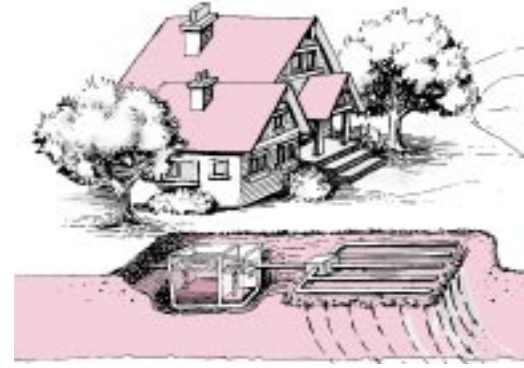
ਗੰਦ-ਮੰਦ ਨੂੰ ਠਿਕਾਣੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕਾ

ਨਾਪ ਅਤੇ ਮਿਣਤੀ

ਇਕ ਸਧਾਰਣ ਟੈਂਕ ਲਈ ੧੦ ਫੁੱਟ x ੧੦ਫੁੱਟ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਕਾਸ-ਖੇਤਰ ੩੦ ਫੁੱਟ x ੫੦ ਫੁੱਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਡਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਤਨੇ ਹੀ ਨਾਪ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਰਾਖਵਾਂ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੁ ਨਿਕਾਸ-ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਕਾਰੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਤਲ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਨਿੱਗਰ ਟੈਂਕ ਤਕ ੪ ਫੁੱਟ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਘਟੋ-ਘੱਟ ੨ ਫੁੱਟ ਖਵਵਾਂ ਪਰਦਾ ਖਾਈ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਨਿਗਰ ਟੈਂਕ ਤਕ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਖਿਚੋ।

ਅਸਾਨ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹਵਾਲਗੀ ਲਈ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਮਨਸੂਬਾ ਬੰਨ੍ਹੋ।

ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	
੧-੨ ਬੈਡਰੂਮ ਵਾਲਾ ਘਰ	੭੫੦ ਗੈਲਨ
੩	੧੦੦੦ ਗੈਲਨ
੪	੧੨੦੦ ਗੈਲਨ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਜਨ-ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਅਗਵਾਈ
ਮੁਸੀਬਤ-ਰਹਿਤ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ
ਪੋਖਣ ਉਲੇਖ ਲਈ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਤੇ ਸੁਖਾਲੀ
ਅਗਵਾਈ

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭੌਇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਰੇਤ-ਛਾਣਨ, ਟਰੀਟਮੈਂਟ-ਪਲਾਂਟ, ਪੰਪ ਜਾਂ ਸਾਈਫਨ ਭਾਵ ਟੇਢੀ ਨਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਠਿਕਾਣੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ।

ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕੇ ਵਿਚ ਸਿੱਕ, ਟੱਬ, ਅਤੇ ਟਾਇਲਟ ਦਾ ਮੈਲਾ ਪਾਣੀ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਇਕ ਟੈਂਕ **A** ਜੋ ਪੀਡੋ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਕੁੱਝ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਦ ਤੇ ਝੱਗ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਨਿਖੇੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਚੀ ਹੋਈ ਗੰਦਗੀ ਪੰਪ ਹੋਣ ਤਕ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੱਚੀ ਵਹਿਣੀ ਟੈਂਕ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵੰਡਾਈ-ਸੰਦੂਕ ਵਿਚ ਡਿਗਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਦੂਕ ਇਸ ਵਹਿਣ ਨੂੰ ਕੰਕਰੀਟ ਖਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵਿਛੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ **B** ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਨਾਲੀ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਛੇਦ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੰਕਰੀ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਹਿਣ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਣ ਕੁਦਰਤੀ ਛਾਣਨ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਖਰੇ ਕਢ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ, **C** ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਫ ਹੋ ਚੁਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ **C** ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਖੁਹਾਂ **D** ਦੇ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ **E** ਨਾਲੀਆਂ, ਝੀਲਾਂ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿੱਛਵਾੜੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

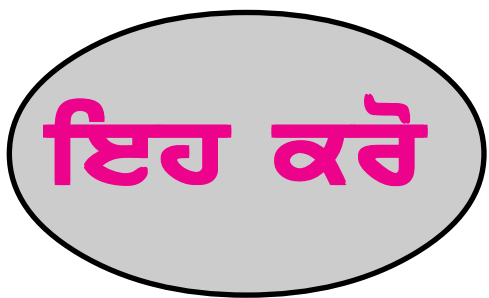
• ਆਪਣੇ ਤਲਾ ਨੂੰ 3 ਤੋਂ 4 ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੰਪ ਕਰਵਾਓ - ਗੰਧ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖੇਤਰ, ਵੰਡ, ਵੰਡਾਈ ਸੰਦੂਕ ਅਤੇ ਪੰਪ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਵਾਓ।

• ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਫੋਟੋ, ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੋ।

• ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਲਾ ਦੇ ਭਾਰੇ ਢਕਣਾਂ, ਗੰਦੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਅਤੇ ਕਚੇ ਗੰਦ-ਮੰਦ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰਖੋ।

• ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਲਈ ਨੀਵੀਆਂ ਫਲੌਜ਼ ਟਾਇਲਟਾਂ, ਜਲ ਬਚਾਊ ਟੂਟੀਆਂ ਤੇ ਫੁਹਾਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਭਾਂਡੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰ ਕੇ ਚਲਾਓ-ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਧੇਰੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਚਲਦੀ ਹੈ।

ਨਿਗਾਹਤਾਰ ਸੰਭਾਲ & ਮੁਰੰਮਤ

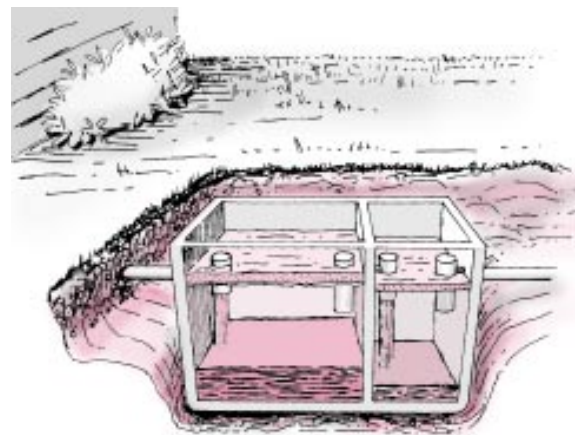
- ਖਤਰਨਾਕ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਸੁਟੋ।
- ਆਪਣੇ ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਰਖਤ ਜਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਘਾਹ ਲਗਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਜਮ ਕਰੋ।
- ਛਤਾਂ ਦੀ ਢਲਾਣ, ਵਿਹੜੇ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਰਖੋ। ਨਿਵਾਣ ਬਹਾਵ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਨਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੋ।
- ਧਿਆਨ ਰਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਗੰਦ ਚਗਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
- ਰਾਖਵੇਂ ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰਖੋ।
- ਸਥਾਨਕ ਜਨ-ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੁਰੰਮਤ, ਸੁਧਾਰ, ਸਥਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੁਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਜਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਠੀਕ-ਸਿਰ ਰਖਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਤਲਾ (ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕ) ਕੁਦਰਤੀ ਅਮਲ ਅਤੇ ਛਾਣਨ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਮੈਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਥਲੇ ਵੰਡਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਯੋਗ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰਖਣ ਦਾ ਸੁਚਾਰੂ ਤੇ ਸਸਤਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਫਲ ਤੇ ਉਕਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ, ਬਦਬੂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵੀ ਭਰਿਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੰਦ-ਮੰਦ ਦੇ ਨਿਕਾਣੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੁਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਅਤੇ ਜਨ-ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰਖਣ ਵਿਚ ਵੱਡ-ਮੁਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮਿਸਾਲੀ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਤਲਾ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ

ਤਲਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਫੱਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਨੇਮ ਨਾਲ ਤਲਾ ਦੇ ਪੰਪ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਖਣਾ।

ਡਾਟ ਲਗਿਆ ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਤਲਾ ਗੰਦ-ਮੰਦ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਵਲ ਧਕੇਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਰਿਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹੀ ਖਤਰਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜਾਂ ਬਦਲਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨਯੋਗ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

- ### ਕੁੱਝ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ
- ਹੌਲੇ ਜਾਂ ਪਿਛਾਂਹ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ।
  - ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਿਲ ਪਿਲ ਕਰਦੀ ਗੰਦਗੀ।
  - ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕ।
  - ਖਾਈਆਂ ਜਾਂ ਲਾਨ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਗੰਦ-ਮੰਦ।

• ਘਟੀਆ ਸਿੰਕ ਤੇ ਟਾਇਲਟ ਸੀਟ ਨਾ ਲਗਾਓ। ਸਿਗਰਟ, ਡਾਇਪਰ, ਵਾਲ, ਚਿਕਨਾਈ, ਬਿਲੀਆਂ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਤੇ ਕੋਫੀ ਨਾ ਸੁਟੋ।

• ਵਿਹਾਰਕ ਗੰਦ-ਸੋਧੂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

• ਵਾਧੂ ਰੰਗ-ਕਾਟ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਘੋਲਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।

• ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਕੈਮੀਕਲ, ਰੰਗ, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ, ਘੋਲਕ ਪਦਾਰਥ, ਐਂਟੀਫਰੀਜ਼, ਗੈਸ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੀੜੇ-ਮਾਰ ਦੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾ ਪਾਓ, ਇਹ ਭੌਇ-ਜਲ ਵਿਚ ਘੁਲ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

• ਦਿਨ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਬੋਝ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

• ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਿਲਟਰਾਂ ਦਾ ਗੰਦ ਸੈਪਟਿਕ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿਉ।

• ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਤੇ ਮੋਟਰ-ਗਡੀਆਂ ਨਾ ਚਲਾਓ। ਵਿਹੜੇ, ਤਲਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਭੋਇ ਇੱਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾਲੀਆਂ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਿਕਾਸ-ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਵਾ-ਚਕਰ ਘੱਟਦਾ ਹੈ।

• ਸਵੈਚਲਤ ਫੁਹਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਰ ਨਾ ਕਰੋ।